

Visconti Luchino (1906-1976) :)

Taliansky režisér a scenárista. Začínal v divadle, neskôr prešiel k filmu. Nakrúcal podľa literárnych predlôh aj podľa vlastných autorských námetov.

Od mladosti inklinoval k divadlu, v ktorom začínal ako herec, neskôr aj ako režisér.

Roku 1936 asistoval vo Francúzsku J. Renoirovi pri nakrúcaní filmov *Na dne* a *Výlet do prírody*. Potom sa vrátil do Talianska, kde pôsobil opäť v divadle. V roku 1940 spolupracoval s Renoirom na scenári filmu *Tosca*, ktorý však dokončil v Taliansku iný režisér.

V roku 1941 upravil pre svoj prvý samostatný film román amerického autora J. Caina *Poštár vždy zvoní dvakrát*, ktorý nakrútil v aktualizovanej podobe pod názvom *Posadlosť (Osessione)*. Pre negatívny pohľad na život vo fašistami ovládanej krajine film zakázali a tvorcovi znemožnili ďalej pracovať. Až po oslobodení 1945 vytvoril dokumentárnu snímku *Dni slávy*.

Roku 1947 nakrútil na Sicílii s nehercami dokument o živote rybárov vykorisťovaných priekupníkmi *La terra trema* (Zem sa chveje). V roku 1951 vytvoril podľa námetu C. Zavattiniho ďalší film o rube slávy detských filmových hviezd *Bellissima* (Najkrajšia) s A. Magnaniovou, ktorá hrala roku 1953 hlavnú úlohu aj v jeho záverečnej epizóde poviedkového filmu *Siamo donne* (Sme ženy).

V roku 1954 realizoval výpravný kostýmový film s A. Valli *Vášeň (Senso)*, v ktorej kritizoval nedostatok národnej hrdosti príslušníkov vládnucej triedy, ako sa to prejavilo za rakúskej okupácie severného Talianska v šesťdesiatich rokoch 19. storočia.

Roku 1957 nasledoval prepis Dostojevského románu *Biele noci*, nakrútený v štylizovaných dekoráciách talianskeho mesta pod názvom *Natália (Le notti bianche)* s M. Schellovou a M. Mastroiannim, roku 1960 vytvoril film *Rocco a jeho bratia (Rocco e i suoi fratelli)* o osudoch prisťahovalcov z juhu na priemyselný sever Talianska s A. Delonom, R. Salvatorim a A. Girardotovou, roku 1961 sa epizódou o manželských ťažkostiach mladého záletného šľachtica, nazvanou *Práca*, zúčastnil na tvorbe poviedkového filmu *Boccaccio 70* s R. Schneiderovou a T. Milianom.

V roku 1962 formou historickej fresky sfilmoval román T. di Lampedusa *Gepard (Il gattopardo)* z čias príchodu Garibaldiho na Sicíliu s B. Lancasterom v hlavnej úlohe hrdého šľachtica, roku 1964 podľa vlastného námetu drámu o vzťahoch členov rodiny poznamenatej rasovou perzekúciou z čias vojny *Hviezdy Veľkého voza (Vaghe stelle dell' Orsa)*, ktorá je známa aj pod názvom *Sandra* s C. Cardinale a J. Sorelom.

V roku 1967 sfilmoval v Alžírsku román a. Camusa *Cudzinec (Straniero)* s M. Mastroiannim a nakrútil jeden z piatich skečov poviedkového filmu *Le Streghe (Čarodejnice)*, nazvaný *Upálená čarodejnica* s S. Manganovou a A. Girardotovou.

Po nerealizovaných plánoch na sfilmovanie života hudobného skladateľa G. Pucciniho a adaptáciu klasickej Shakespeareovej tragédie *Macbeth* realizoval v taliansko-nemeckej koprodukcii film *Súmrak bohov (Götterdämmerung)*. Jeho námetom je pomoc predstaviteľov nemeckého ťažkého priemyslu nacistom v predvečer vojny s I. Thulinovou, D. Bogardom a H. Bergerom v hlavných úlohách.

V roku 1970 nasledoval prepis novely T. Manna *Smrť v Benátkach (La Morte in Venezia)* s D. Bogardom a S. Manganovou.